Tuomas Oijala,
toimitusjohtaja
Spinnova Oyj
24.10.2024

Spinnova Oyj:n asiantuntijalausunto koskien HE 86/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Teollisuustuki Oy -nimisestä valtion kokonaan omistamasta osakeyhtiöstä sekä Suomen Teollisuussijoitus Oy -nimisestä valtionyhtiöstä annetun lain muuttamisesta

Spinnova Oyj puoltaa ehdotettua lakimuutosta valtion kotimaisen pääomasijoitus- ja yritysrahoitustoiminnan tehostamiseksi ja keskittämiseksi Teollisuussijoitus Oy:n (”Tesi”) alle. Spinnova on kotimainen tekstiiliteknologiayritys, joka tarjoaa uudenlaisen vastuullisen tekstiilikuidun valmistusteknologian globaaleille yli 200 miljardin euron vuotuiselle tekstiilikuitumarkkinalle. Perustelut ja kommentit on esitetty alla.

Mahdollisuus vauhdittaa uusien teknologioiden ja puhtaan siirtymän investointeja ja vientiä

Teollisten startup-yhtiöiden skaalaus vaatii useimmiten merkittäviä investointeja demonstraatiotehtaisiin sekä pitkäjänteistä panostusta teknologian kustannuskilpailukyvyn saavuttamiseksi. Tyypillisesti pääomasijoittajat suosivat pääomakevyitä liiketoimintamalleja, jotka eivät tue Suomen talouden puhdasta siirtymää teollisuudessa. Näin ollen Tesi olisi sopiva taho paikkaamaan tätä markkinapuutetta investoimalla puhtaan siirtymän yrityksiin ja tehdashankkeisiin, joihin liittyy suurempi riski, mutta myös suuri mahdollisuus luoda merkittävää arvoa joko työllistämällä paikallisesti tai viennin kautta.

Tarvitaan selkeä päätöksentekoprosessi, joka ohjaa pääomaa tehokkaasti ja markkinaehtoisesti lupaavimpiin hankkeisiin

Ymmärrämme Suomen pääomasijoituskentän huolen suorien sijoitusten merkittävästä kasvattamisesta Tesissä, sillä suorat sijoitukset vaativat omanlaistaan osaamista. Lakimuutoksessa tulisikin määritellä selkeästi, miten varmistetaan, että pääomat ohjautuvat lupaavimpiin hankkeisiin. Suorat sijoitukset vaativat näkemystä, riskinottoa, rohkeutta ja tehokasta päätöksentekoprosessia. Tesin tulisi varmistaa, että sillä on omassa organisaatiossaan riittävät henkilöresurssit ja osaaminen suorien sijoitusten vaatimaan arvioimiseen, valmisteluun ja tekemiseen. Yhteistyötä tulisi jatkossakin tehdä markkinaehtoisten pääomasijoittajien kanssa, kuten on toimittu nykyisessä kanssasijoitusmallissa, jotta vältytään pääoman allokoinnilta ainoastaan poliittisten intressien mukaisesti. Myös teollisten startupien vaatima pitkäaikainen kehitys ennen tuottojen realisoitumista tulisi huomioida Tesin sijoitusstrategiassa ja strategian tulisi kantaa yli eduskunnan hallituskausien. Tesin tulisi myös toimia yhteistyössä muiden

valtiollisten toimijoiden kanssa ja yhteisenä tavoitteena tulisi olla Suomen houkuttelevuuden kasvattaminen investointiympäristönä.

Globaali tekstiiliteollisuus on merkittävä mahdollisuus Suomelle uudistaa metsäteollisuutta ja olla mukana puhtaassa siirtymässä

Suomeen on viimeisen kymmenen vuoden aikana syntynyt useita tekstiiliteknologiayrityksiä, joilla on potentiaalia luoda kokonaan uusi toimiala Suomeen. Tekstiilikuituinnovaatiot perustuvat Suomen vahvaan osaamiseen paperin- ja sellunvalmistuksessa ja ovat erinomainen mahdollisuus nostaa nykyisen paperi- ja selluteollisuuden jalostusarvoa Suomessa. Toistaiseksi tekstiilikuituinnovaatioiden kehitystä on tuettu lähinnä Business Finlandin kautta ja suuremmat panostukset demonstraatiotehtaisiin, jotka ovat edellytys liiketoiminnan skaalaamiselle, ovat jääneet uupumaan. Ilman kotimaista tukea joko investointeihin tai suoran osakeomistuksen muodossa, teolliset investoinnit ja niiden tuottama arvo uhkaavat karata ulkomaille. Spinnova on esimerkki yrityksestä, jonka tuotekehitys ja demonstraatiotehdas on tähän mennessä rahoitettu pitkälti ulkomaalaisten kumppaniyritysten ja kotimaisten piensijoittajien toimesta. Nykyinen rahoitus- ja omistusrakenne ei mahdollista Suomen talouden täysimääräistä hyötymistä yrityksen kasvaessa, sillä kotimaisen tuen puuttuessa, teollinen tuotanto uhkaa karata ulkomaille.